అరకులోయలో కూలినశిఖరం

ఆ పచ్చటి పర్వతశిఖరాలు నీలి ఆకాశాన్ని మేలి ముసుగులా కప్పుకున్న తెల్లమేఘాన్ని అన్వేషించి, అందుకో లేక అలసి, కిందికి క్రుంగి లోయగా సాగారి నగ్నంగా పవ్వళించిన ఏకాంతకన్యలు. విషాదంలో జుట్టు విరబోసుకున్నట్లు చుట్టూ దట్టమైన అడవి—పెనవేసుకున్న ముంగురులులా వికృతమైన చెట్ల మ్రానులు, విరిగిన మొదళ్ళు, వర్షపునీటికి చారలు తేరిన నల్లకొండరాతి బీటలు; ఆశకి భ్రమించి కళ్ళు తెరచినట్లు శిఖరాలమధ్య విడిన మబ్బునీడలు--వృక్షాలమధ్య బాధతో జారిన కన్నీరుమాదిరి, వంకరలు తిరిగి అదృశ్య మయ్యే రోడ్డు, సగం ఎండిన పిల్లనదీ—తమ అందానికి సిగ్గుతో తలలువాంచి పాదాలకేసి చూసుకున్నట్లు, కిందికి, యింకా కిందికి, యింకా యింకా కిందికి, అధోలోకంలోకి దిగజారిపోతున్న ఆ దృశ్యం, ఆ అనుభవం, అరకులోయ.

సముద్రమట్టానికి రెండువేల అడుగుల ఎత్తున వున్న చల్లటి ప్రదేశం అరకులోయ. చుట్టూ పెద్దకొండలు, అడివి, మధ్యగా ప్రవహించే పిల్లనది, సారవంతమైన నేల, సౌందర్య మైన ఆ దృశ్యాలు, విశాఖపట్నంనుండి మాచ్‌కండ్ జల విద్యుత్ కేంద్రానికి వెళ్ళే యాత్రికులను ఆకర్షించాయి. ఇక్కడ వ్యవసాయం సాగించి, విద్యుత్ సహాయంతో ఒక మహాపట్టణాన్ని నిర్మించాలని పథకాలున్నాయి. మలేరియాని అరికట్టాలి; వసతు లేర్పాటు చెయ్యాలి; కాలవలు తవ్వాలి; ఇక్కడ స్థిరపడిపోవడానికి సిద్ధపడ్డవ్యక్తులు కావాలి; మాచ్

కండ్ నుండి విద్యుత్ యీ లోయగుండా నడిపి, ఆధునిక నాగరికత నెలకొల్పాలని ఎందరెందరో కలలుకంటున్నారు.

కాని కార్యానికి పూనుకున్నవారు లేరు; అది నిర్మానుష్యమైన అడవి ప్రాంతం! కొద్దిమంది కొండజాతివారు అక్కడక్కడా కనబడి క్షణంలో మాయమౌతారు. సృష్టి ఆదిలో అల్లా వుండేదేమో ననిపిస్తుంది. చెట్లు, మనుషులు, కొండలు మేఘాలు, మృగాలు—అన్నింటికీ ఒకే చైతన్యం. నాగరికతలో మరణించి, చరిత్రగతంలో జనించడంలాంటిది అరకులోయ సహవాసం.

అందుచేత ప్రస్తుతం అందరి దృష్టి మాచ్‌కండ్‌పై మరలింది. మాచ్‌కండ్‌నది జలపాతం సహాయంతో పెద్ద జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణమౌతోంది. అది పూర్తి అయింతర్వాత అరకులోయ వలస స్థాపన.

అది పూర్తిచేసే పనిమీద మాచ్‌కండ్ వెడుతున్న ఇంజనీర్ పట్టాపొందినతర్వాత ఒకటిరెండేళ్లు ఇంజినీరింగ్ కాలేజిలో లెక్చరర్‌గా పనిచేసి, స్కాలర్‌షిప్ మీద మాన్‌చెస్టరులో పైచదువు పూర్తిచేసి పెద్దడిగ్రీ పొంది రాగానే, మాచ్‌కండ్ నిర్మాణశాఖవారికి సలహాదారుగా నియమించారు. ఇదే అతను ప్రథమంగా మాచ్‌కండ్ రావడం. తను ముందుగా వెళ్ళి బంగాళా అదీ ఏర్పాట్లు చేసింతర్వాత, సామాన్లు, సిబ్బందితో ఆ మరుసటిదినం అతనిభార్య రావడానికి ఏర్పాటుచేసుకొని ప్రయాణమై చక్కావొచ్చాడు.

స్టేషన్‌లో దిగగానే ఆశాభంగమైంది. మాచ్‌కండ్ అధికారులు తనకోసం పంపుతామన్న వాగన్ పంపలేదు.

గుమాస్తా సోమయ్యనిమాత్రం ఆహ్వానానికి స్టేషన్‌కి పంపారు.

సోమయ్య మాచ్‌కండ్ వుద్యోగైనా విశాఖపట్నం రవానా బ్రాంచిలో పనిచేస్తున్నాడు. వాగన్ ఎందుకు రాలేదో అతనికి తెలీదు. దోవలో చెడిపోయిందేమో? వర్మ గారి వుత్తరం వారికి సమయానికి చేరలేదేమో? తన పలుకు బడితో వొక జీప్ సంపాదించాడు. ఉదయం ఆరుగంటలకి కొండరోడ్ మార్గాన, నూటముప్ఫైమైళ్ళ జీప్‌ప్రయాణం సాగించారు.

వర్మ ఇంగ్లండులో పైచదువుపూర్తిచేసినవ్యక్తిఅంటే నమ్మడానికి వీలుగా కనబడతాడు డబుల్ బ్రెస్టుకోటు, టై, ఆకుపచ్చ కళ్ళజోడు, సిగరెట్ టిన్, లెదర్ కేస్-యీవ్యక్తి పాపం! జీప్‌లో ప్రయాణంచెయ్యాల్సివచ్చింది, అను కున్నాడు సోమయ్య వెనకసీట్లో. సాధారణ పంచకట్టు, ముతకచొక్కా, పైన కండువా, సోమయ్యనాలకం చూస్తే చాలా అల్పుడైన వుద్యోగిలావున్నాడు. అతన్నేనా ఆహ్వా నానికి మాచ్‌కండ్ అధికార్లు పంపవల్సింది? వెళ్ళగానే అడ గాలి. ఇంకానయం, భార్య స్నేహలత తనతో వొచ్చింది కాదు. ఇదంతాచూసి, ఏమనుకునో! నలుగురైదుగురు బం ట్రోతులు, రెండుకార్లు, పెద్దపెద్ద వుద్యోగులు, రైలుదిగ గానే సిద్ధంగావుంటారని వర్మ వూహించుకున్నాడు. కాసేపు కోపగించుకున్నాడు — ప్రమాదకరమైన మలుపులు, జీప్ ముందు ప్రాణంకోసం పరుగెడుతున్న కుందేలు, వింజామరలు వీస్తున్న చెట్లకొమ్మలు, గార్డ్ ఆఫ్ ఆనర్ యిచ్చి సాల్యూట్

చేసి నిలిచిపోయిన రాతిబండలు—వీటిని గమనించనేలేదు వర్మ.

మబ్బులో సూర్యకిరణం, కత్తిలా పొడిచింది. చెట్ల ఆకులనుంచి జారుతున్న మంచుకణాలు ఇంద్రధనుస్సులావిరిగి వెయ్యికత్తుల వెలుగుతో బద్ధకించిన చూపుని చీలుస్తున్నాయి. వర్మ కోపం దిగమింగుకున్నాడు. దేశానికి స్వతంత్రంవొచ్చిం తర్వాత జరిగిన మార్పుకి అది చిహ్నం అనుకోకూడదు? వెనకటి వొంగి సలాములు, జోహార్లు, బందోబస్తు, పటాటోపం తను ఆశించకూడదు. ప్రజలలో నూతనవికాసం, వ్యక్తిత్వం, స్వతంత్రజిజ్ఞాస ప్రబలినాయి.

కొండ దిగుతున్నారు. కింద ఆకుపచ్చచీర కొంగువిప్పి పరుచున్న లోయ—పచ్చజొన్నలోంచి మరింత పచ్చగా కనబడుతోంది. ఎండకి కొండలు విరిగిపడ్డట్లు, అదృశ్యమౌతున్నాయి. ముందుకు పడిపోకుండా గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. గుప్పున చెమటవాసనేసింది. డ్రైవర్ స్నానంచేసినట్లు లేదు. కోటువిప్పాడు. టై వొదులుచేశాడు. జీపు నిలిపి, సోమయ్యని ముందుకుపంపి, తను వెనకసీట్లో కూర్చున్నాడు. ఎనభై మైళ్ళ ప్రయాణంతో వర్మ అలసిపొయ్యాడు.

జీప్ కూడా అలసిపోయింది. కదలడంలేదు. ఏదో చెడింది. డ్రైవర్ రిపేరింగ్ సాగించాడు. అరకులోయలో యాత్రీకుల బంగళా యింకా ఆరుమైళ్ళుంది. మాచ్‌కండ్ నుంచి ఏదేనా వేగన్ రావచ్చు మరో పాసింజర్ బస్ తగలొచ్చు. కాసేపు ఆ చెట్టుక్రింద విశ్రాంతి తీసుకుందాం అన్నాడు సోమయ్య.

వర్మఫ్లాస్క్‌లో టీ కాస్త పోసుకుని త్రాగాడు. సిగరెట్ ముట్టించాడు. చల్లగా గాలివీస్తున్నా అతని వొళ్ళంతా వేడెక్కింది. చుట్టూ చూశాడు—అన్నీ గుట్టలు, పొదలు, పెనవేసుకున్న చెట్లు, ఆ రాళ్ళమధ్య కింద, దూరంగా కొలను. బైనాకులర్స్ తీశాడు. అవును నీరే. ఎక్కడిదో? ఎక్కడినుంచి పుడుతుందో ఎవ్వరికీ తెలీదు — ఆవిధంగా అక్కడక్కడ జలం పూరుతుంటుంది అదొకవింత, అన్నాడు సోమయ్య. వర్మ కిందికి రాళ్ళల్లోకి దిగాడు. నీళ్ళుస్వచ్ఛంగా వున్నాయి. అడుగున యిసిక, నాచు కనిపిస్తున్నాయి. దోసిలితో తీసుకొని మొహం తుడుచుకున్నాడు. మళ్ళా ఆపచ్చటి నీడలమధ్య జారుతున్న నీటిని చూశాడు. ఇంకా కింద, యిరవై అడుగుల దిగువున మరొకకొలను. చుట్టూ రాతిబండలు, సూర్యరశ్మిని బంధించే అల్లికపొద-నగ్నంగా స్నానం చేస్తున్న వొక స్త్రీ బైనాకులర్స్‌లో కనిపించింది. తీక్షణంగా చూశాడు. నడుంకి కాస్తంత ఎర్రబట్ట వుండేమో—బలంగా స్ఫుటంగా యవ్వనం తీరికగా తీర్చిదిద్దిన ఆమె అవయవాలు అతని అస్థిపంజరాన్ని కదిల్చాయి.

"ఆ నీళ్ళుమాత్రం త్రాగకమోకండి" అని పైనుంచి సోమయ్య కేకవేశాడు. వర్మ ఎందుకో వులిక్కిపడి పైకి వొచ్చేశాడు.

'నీళ్ళు మంచివి కావంటారండి' అన్నాడు సోమయ్య. ఒక రాతిమీద దుప్పుకొని, కాకుసీటు తలకింద పెట్టుకుని వెన్ను వాల్చాడు వర్మ.

"ఈ ప్రాంతంలో మనుషులెవళ్లూ వుండరా?"

"ఉండకేమండి - కొండజాతివాళ్లు, మందులాళ్ళు, అక్కడక్కడ మసలుతూనే వుంటారు. కొందరేమో మాచ్‌కండ్ పోయి కూలిచేసుకుంటారండి."

"ఇక్కడేపీ ఇళ్ళు కనబడవేం ?"

"వాళ్ళకి యిల్లెందుకండి--కొండగుహల్లోనూ, చెట్ల కిందా తిరుగుతూవుంటారండి" అన్నాడు సోమయ్య, ఆవులింతని ఆపుకుంటూ.

"మరి భుక్తి ?"

"ఏదో పండించుకుంటారండి. వేటాడి మాంసం, తేనె తీయటం, మూలికలు అమ్మటం - అల్లాగే గడుపుకుంటారండి."

సోమయ్య ఆవులింతల్ని ఆపలేకపోతున్నాడు. తనూ జీప్‌లో వెళ్ళి కన్నుమూశాడు.

మళ్ళా బైనాకులర్స్‌తో కిందికి చూశాడు వర్మ. స్నానంచేస్తున్న స్త్రీ లేదు. నాలుగుమూలలా చూశాడు. ఎక్కడా కనబల్లేదు. పాశ్చాత్య శిల్పకళలోతప్పఅతనెప్పుడు అల్లాంటి శరీరసౌందర్యం చూడలేదు. మనవారి ఆచారాలు, బట్టకట్టు, అలవాట్లు, సహజసౌందర్యాన్ని వికసించనీకుండా చేస్తాయని వర్మవూహ. పాశ్చాత్య స్త్రీల శరీరాలు కొంత మెరుగు. పొదలమధ్య, కాళ్లు నీళ్ళలో మరుగుపడి పూర్తిగా కనబడని అవయవాలతో యిందాక తను చూసిన స్త్రీ, వీనస్‌డిమైలో శిల్పంలాగవుంది. ఛాయ మామూలు నలుపే; మొహం సరిగ్గా కనపడలేదు. కాని ఆ బలమైన అవయవాలు, స్థిరపడిన కండరములు, యుగయుగాల రాపిడికికూడా చెదరని

రాతి చెక్కడాలకి నల్లె దేనికీ లెక్క చెయ్యని ఆరోమ్ములు-యిసుకలో తలదూర్చి, సృష్టిసౌందర్యం భరించలేక ఏడవాలనిపించే ఆ మూర్తి, వర్మని వొక సహజమైన పురుషుణ్ణిగా మార్చింది. ఏవేవో వింతభావాలు, విపరీతమైన పులకరింపు. అతను స్పృశించలేని సత్యానికిమల్లే వ్యూహాలో బంధించబడాల్సిందే!

సోమయ్య, డ్రైవరు అటుపోతున్న ఎడ్లబండిని నిలిపి, దానికి జీప్‌నుకట్టి, మళ్ళా ప్రయాణం సాగించారు. బంగళాకి చేరుకునేటప్పటికి, వొంటిగంటైంది. వారికోసం మాచ్‌కండ్‌లో బైలుదేరిన వేగను అక్కడ నిలచింది. ఇద్దరు వ్యక్తులు మందహాసంచేశారు. ఒకాయన ముందుకొచ్చి సమస్కారంచేసి, వొకచీటి యిచ్చాడు వర్మకి. రెండోవ్యక్తి దూరంగా నిలబడే తల పంకించాడు. అతడు నమస్కారం చెయ్యనందుకు వర్మ విసుక్కున్నాడు. చీటీ చదువుకున్నాడు. వేగను ఎందుకు సకాలానికి పంపలేకపోయారో తెలిసి మాచ్‌కండ్ బంగళా మొన్నాడుకాని ఖాళీ అవదుగనుక, అంతవరకూ అరకులోయ బంగళాలో వుండవల్సిందని అధికారులు కోరుతూ వ్రాసి పంపిన వుత్తరం అది. వర్మకి పూర్తిగా కోపమొచ్చేసింది. కాని ఎవరిమీద, ఎల్లా ప్రకటించాలో అతని కింకా తెలీడం లేదు.

"నాకు మీ వేగను అక్కర్లేదు-- రేపుదయం స్టేషను కెళ్ళి సరిగ్గా పదింటికి అమ్మగార్ని, సామానులు తీసుకురండి- మీతో సోమయ్యకూడా వస్తాడు. ఇక్కడేమన్నా భోజనం దొరుకుతుందా?" అన్నాడు వర్మ.

కారియర్ తెచ్చానండి" అన్నాడు చీటి తెచ్చిన వ్యక్తి తమ్మయ్య.

సామాన్లు, వర్మ బంగళాలో ప్రవేశించారు. దూరంగా వ్యవసాయ శాఖవారి ఒకటి రెండు ఇళ్ళు. టీ దుకాణంతప్ప మనిషి అలజడిలేదు. కోటు, జోళ్లు విప్పి, వర్మ భోజనానికని బల్లదగ్గరకొచ్చాడు. కారియర్ విప్పి, అన్నీ సిద్ధంచేసి వుంచారు. కాని కారియర్‌లో అన్నంమాత్రం లేదు. వర్మ వొళ్ళు మండిపోయింది. ఏమిటిదని గర్జించాడు.

"కోతులు ఎత్తుకెళ్ళినాయి కాబోలండి" అన్నాడు తమ్మయ్య చేతులు నలుపుకుంటూ.

"మీ ఏర్పాట్లు బాగున్నై. మాచ్‌కండ్‌లో పన్లు సాగడంలేదంటే ఆశ్చర్యమేముంది! మీ బోటిగాళ్ళందరూ పూనుకున్నప్పుడు" ఆ వెటకారానికి, దూరంగా గేటుదగ్గర నిలబడ్డవ్యక్తి నవ్వాడు. అక్కడక్కడ చిరిగినలాల్చీ నాలుగు రోజులు కత్తిరగలని గడ్డం, ఖద్దరు పైజమా, చేతిలో రెండడుగులపొడవుగల టెలిస్కోప్, దీనంగా నిశ్చలంగా చూసే కళ్లూ—అదీ అతని ఆకారం. నవ్వుకుంటూ వెళ్ళాడు ఆ వ్యక్తి. వర్మ టీ కోసం ఫ్లాస్కు బోర్లించాడు. బుట్టలోవున్న బ్రెడ్ తీసుకుని, కొయ్యకుండానే తినడం సాగించాడు. మాసినగడ్డంవ్యక్తి, అరగంటలో ఓకుర్రాడి నెత్తిన. అరటి పళ్ళు, వొక సోడాకాయలో నీళ్ళు, మరొకసోడాకాయలో టీ, పెట్టించి, తీసుకొచ్చాడు. ఇవన్నీ వర్మకి అందజెయ్యమని తమ్మయ్యతో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

అందరూ తలోవైపుకూ వెళ్ళారు, సోడాకుర్రాడు గంగడుతప్ప. వాడు మండువాలో పడుకున్నాడు. వర్మ పడుకొని లేచేటప్పటికి మూడుగంటలు దాటింది. గంగణ్ణి లేపి నీళ్ళు తీసుకురమ్మన్నాడు. మొహంకడుక్కుని, కొత్తబట్టలు వేసుకుని, గంగణ్ణి వెనకాలసీటులో కూర్చోమని, వర్మ జీప్ నడపటం సాగించాడు. టీదుకాణంలో యిద్దరూ టీ త్రాగి ప్రయాణం సాగించారు.

"మాచ్ కండ్ అటుగాదండి, ఇటండి అది మీరింకా వొచ్చిందేనండి" అన్నాడు గంగడు.

"నాకు తెలుసులేరా."

నీరుబికిన రాతిబండలదగ్గర కొచ్చారు పావు గంటలో.

జీప్ ఆపుచేసి, వర్మ రాళ్ళమధ్య నీళ్ళల్లోకి దిగి చూశాడు. ఎవ్వరూ లేరు. కొండపైకి చూశాడు. ఒక కొమ్మను ఆనుకుని గడ్డంపెరిగి లాల్చీ వేసుకున్న వ్యక్తి టెలిస్కోప్‌లోనుంచి చూస్తున్నదృశ్యం కనబడింది. బైనాక్యులర్స్‌లోంచి జాగ్రత్తగా చూశాడు. ఆ వ్యక్తికి గడ్డంలేదు. క్షౌరం చేసుకున్నాడు కాబోలు! అతనే! సందేహం లేదు. తనొచ్చిన పనిమీదనే అతనూ వొచ్చాడా? అతనెవరు?

రోడ్డుమీద కొచ్చాడు వర్మ.

"అదుగో, ఆ రాయిమీద కూర్చున్నమనిషెవర్రా?" అనడిగాడు గంగణ్ణి.

"ఆరు సచ్చితానందంగారండి— మేస్త్రీ కాబోలు! ఇక్కడే తిరుగుతూంటారండి, గొట్టంలోంచిచూస్తూ. అదుగో

తమ్మయ్య. ఆయనకి తెలుసుద్దండి" అని వారికేసి వొస్తున్న వ్యక్తిని చూపించాడు. ఆ వొచ్చినవ్యక్తి, తనకు చీటితెచ్చిన తమ్మయ్య. అత నొక మేస్త్రీ. నమస్కారం పెట్టాడు.

"మీా కేమన్నా పండ్లు తెద్దామని బైలుదేరానండి. ఇక్కడ మంచి సపోటా లున్నాయి, అనాసకూడా వుండం టారండి" అని స్వగతంగా చెబుతున్నాడు.

"మిమ్మల్ని కుటుంబం, సామానుతో గనుక వస్తే, యిక్కడ బంగళాలో యీా రాత్రి గడిపి, రేపు మాచ్‌కండ్ రమ్మన్నారండి-మీారొక్కరేగనకైతే ఈపూటే రమ్మన్నా రండి, ఎక్కడో అక్కడ సర్దుకోవచ్చునని. వెడదామాండి?"

"ఈపూట యిక్కడే వుంటాను. రేపుఅమ్మగారొచ్చిం తర్వాత, అందరం కలిసేవెడదాం" అన్నాడు వర్మ. జీప్‌లో ఎక్కమని సంజ్ఞచేశాడు. తమ్మయ్య ఎక్కాడు. లోయలో బంగాళాకేసి పోతున్నారు.

"నీతో యిందాక వచ్చిన మరో వ్యక్తి ఎవరు?" అని అడిగాడు.

"సచ్చితానందమని, మా గొప్ప తెలివైనమనిషండి. డిగ్రీ, చదువు లేనంట. పైపన్లుచూస్తూ మేస్త్రీగానే జలపుట్ డామ్‌కాడ వుంచారండి. మాప్‌లు గీస్తాడు; సర్వేచేస్తాడు; ఏదో కొత్త కొత్తవి కనుక్కుని, బలే చురుకుగా పని సాగిస్తాడండి. అక్కడ యింజనీర్లందరూ, యీానచేతే పన్లు చేయించుకుంటారండి..."

"అదిసరే-డిగ్రీ ఎందుకు లేదు?"

"నాకు బాగా తెలవదండి. కాలేజీలో కొంతకాలం చదివాడంట. మరి, ఏం తిరకాసొచ్చిందో, పరీక్ష కెడతానికి లేకుండా కాలేజీలోంచి పంపించివేశారుటండి..." అన్నాడు తమ్మయ్య. ఈ మాట వినగానే, వర్మకి, యింతవరకూ బాధిస్తున్న సందేహం తీరింది. సచ్చితానందాన్ని కాలేజీలోంచి పంపించిన సంవత్సరమే అతను అక్కడ లెక్చరర్ గా చేరాడు. వివరాలు జ్ఞాపకంలేవు సచ్చితానందం, లేబరేటరీలోంచి రెండువేలు ఖరీదైన టెలిస్కోప్ ని తీసుకుని, పోయిందన్నాడన్న ఫిర్యాదుచేసి, డబ్బుకట్టమన్నారు అధికారులు. నేరమూ వొప్పుకోలేదు; డబ్బూకట్టలేదు. అందుచేత అతన్ని కాలేజీలోంచి పంపించివేశారు తరువాత ఏమయ్యాడో ఎవ్వరికీ తెలీదు. అతనికి తల్లిదండ్రులు లేరు. మేనమామ అతని వయనం అడుగుతూ, ఎక్కడేనా కనిపిస్తాడేమో అని వెదుకుతూండేవాడు. ఇంట్లోంచి పరారీఅయి యీ అడవిలో అవతరించాడన్నమాట! ఆనాడు దొంగిలించిన టెలిస్కోప్ అదే కాబోలు. ఈ విషయాలన్నీ తెలిస్తే, అతని మేస్త్రీవుద్యోగం వుంటుందా? కాని దాచకుండా అందరిలోనూ చెప్పేశాడు. చిత్రం! నేరస్తుడి గర్వం, అహంభావం అట్లాంటివి కాబోలు! తనని గుర్తుపట్టాడా? తల పంకించాడు కాని, నమస్కారం చెయ్యలేదు.

ఎంత అహం?

బంగళాదగ్గర కొచ్చారు. నాలుగైంది. సూర్యుడు దూరాన కొండకిందికి దిగుతున్నాడు.

"ఇక్కడేంచేస్తున్నాడింతకీ?" అనడిగాడు వర్మ.

"అతనుచేసేది వొకరకం పని గాదండి. అట్లా సైకిలు మీాద తిరిగి ఏవో పరిశోధనచేస్తుంటాడండి. ఇసిక, రాళ్లు, చెట్లు, తవ్వడం, కొలవడం-ఏదో ఒకటి. ప్రస్తుతం వొంతెన పిచ్చిలో పడ్డాడండి" అన్నాడు తమ్మయ్య.

"అంటే?"

"అటుకేసి అయిదారుమైళ్లు వెడితే అతను కడుతున్న వొంతెన కనిపిస్తుంది. అక్కడ వొక చిన్న నది వుందండి— పెద్దకాలవ అనుకోండి. వర్షాలుపడితే బాగా నీరుంటుంధండి. లేకపోతే లేదు. కొండల్లోంచి జలపాతాలుగా పడుకుంటూ, తిరుక్కుంటూ ప్రవహిస్తుందండి. ఆ నది వొరిస్సావారికి సరిహద్దండి అక్కడ వొంతెన పడేస్తే, అటుజనం యిటు, యిటు జనం అటు సుళువుగా వెళ్ళి, రాకపోకలుబలిసి, ఐకమత్యంగా కూలిజనం ఎగడతారంటాగండి. ఈ వొంతెనవిషయం ఎవళ్ళకి పట్టదండి. తనే స్వయంగా వేస్తానని చుట్టుపక్కలకొండ జనాన్ని పోగుచేసి, పెద్ద చెట్లు కొట్టించి, వొంతెన మొదలు పెట్టాడండి..."

"పదండి, చూద్దాం" అన్నాడు వర్మ, జీప్ ముందుకి నడుపుతూ. ఐదారుమైళ్ళ తర్వాత నది కనిపించింది వొంతెన యింకా ఎగువున గుట్టలవెనక వుంది. అక్కడికి జీప్ వెళ్ళదు నడిచి వెళ్ళాల్సిందే. మూడు ఫర్లాంగులు నడిచారు. వర్మకి ఆయాసంగా వుంది; ఆకలేస్తోంది; దిగువున నది కనిపిస్తోంది. కాసేపు విశ్రాంతితీసుకుందామని కూర్చున్నాడు. రాత్రి భోజనం ఏర్పాటుచెయ్యడానికి తమ్మయ్య వెడతానని శెలవు

తీసుకు వెళ్ళాడు. గంగణ్ణి, వెనక్కి బంగళాదగ్గర దుకాణాని కెళ్ళి, టీ తీసుకురమ్మని పంపించాడు.

వర్మ మరో పదడుగులు దిగింతర్వాత వొంగిచూస్తే నీళ్ళల్లో వొక స్త్రీ స్నానంచేస్తున్న దృశ్యం చూశాడు. బైనాకులర్స్‌లోంచి చూశాడు. తాను మధ్యాహ్నంచూసిన స్త్రీయే. దగ్గరగా వుండడంమూలాన, బాగా స్ఫుటంగా కనిపిస్తోంది. నడుంలోతు నీళ్ళు—కాసేపు యీది, మళ్ళా రాతిబండమీద కూర్చుంటోంది. చేతులకి ఎర్రగాజులుతప్ప, శరీరంమీద ఏ వొస్తువూ లేదు. కిందికి మెల్లగా దిగాడు. వొడ్డుకి చేరుకున్నాడు. ఆమె వెనకభాగంకనిపించింది. నడుంకి ఎర్ర లంగా బిగించి వుంది. ఇంకేమీ లేదు. లండన్ ఆర్టుగేలరీలో చూసిన పాతవిగ్రహాలు స్మరణకొచ్చాయి. వయస్సు పాతికేళ్ళ లోపు. పరిపూర్ణంగా వికాసంపొందిన యౌవనం, నిర్మలమైన చర్మం, ఆ వొంపులు, వొయ్యారం, హుందాతనం అతన్ని ముగ్ధుణ్ణిచేశాయి. అదొక రాతివిగ్రహంఅవుతే, ఆ వక్షంపై తల పగలకొట్టుకోవాలనిపిస్తుంది. వెనక్కి తిరిగింది. భయంతో వచేపదే కళ్లు చిట్లించింది. మూసుకున్నా తెరుచుకున్నట్లు కనబడే పెద్దకళ్ళు. సృష్టి స్పృశించని యౌవనం కళ్ళల్లో, పళ్ళవరసలో మెరుస్తోంది. గోధుమరంగు జుట్టు ఎండిన తుమ్మచెట్ల ఆకులు పెనవేసుకున్నట్లు, నుదుటిని బిగించి, చిక్కుపడి గుబురుగా లేచింది. రెండుచేతులతో రొమ్ము కప్పుకుని బండమీద కూర్చుంది.

వర్మ మాట్లాడాడు. ఆ అమ్మాయికి అర్థంకాలేదు. పేరడిగాడు. లోతుందా? అడుగున బురదా, యిసికా? చలే

స్తోందా? సమాధానం లేదు. నవ్వుతోంది. ఏహో ధ్వనులు చేస్తోంది. చేతులు తిప్పుతోంది. నిండైన వక్షం, బలంతో పైకి నిట్టూర్చినప్పుడల్లా, లేచిపడుతోంది – చందమామకు కోసం లేచిన సముద్రంలో కెరటానికిమల్లె రెండుకొండల మధ్య లోయలాంటిది. అక్కడ నుదిటిని ఆనించి, కన్ను మూస్తే, శాంతి దొరుకుతుంది.

తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ – అన్నీ యత్నించాడు. అర్థంకాలేదు. తను నీళ్ళల్లోకి వెళ్ళి అతన్ని రమ్మని సంజ్ఞ చేసింది. అతను ఆమెకేసి తీక్షణంగాచూడలేకపోతున్నాడు ఏ అవయవం చూడడం? నడుమా, మెడా, జుట్టా, అలలుగా చెదిరిన నీళ్ళలోంచి ప్రతిబింబించి కనబడీ కనబడనివక్షమా? నీటిలో సూర్యకాంతి మొహాన్ని వెలిగించి, కళ్ళన్నీ కలవర పెట్టిన నగ్ననీడనా? పెదవులు దగ్గరగా మూసుకున్నప్పుడు చెక్కిలిమీద మిగిలిపోయి, కళ్ళలో దాక్కుని రహస్యంగా పిలుస్తున్న చిరునవ్వునా ?

రమ్మంటోంది. ఆ ధైర్యానికి వర్మ చకితుడయ్యాడు. అతని కీత రాదు. నీళ్ళంటే భయం. అయినా, స్నానంచెయ్యా లనుంది. చొక్కా తీశాడు. బనీనుంది. తువ్వాలులంగోటీలా కట్టి నీళ్ళలోకి దిగాడు. వేలుతో చూపించి నీ పేరేమిట న్నాడు. మూనా అంది. మోనాయో, మూనాయో, మొన్నాయో అతనికి తెలవలేదు. ‘ము’ ‘న’ రెండక్షరాలు గల ధ్వని ఆ పేరు. లినార్డోడవిన్సీ గీసిన మోనాలీసా చిత్ర పటం జ్ఞాపకానికొచ్చింది. ఆపటం, పారిస్ లూవ్రేలోవుంది. అది 1504 లో గీయబడింది. ఆ పటాన్ని ‘ఫ్రాన్సిస్కోడి

గయోకొండ' భార్య 'లీసా' ను చూసి వ్రాశాడు. వర్మ ఆ చిత్రం నకలుని ఇంగ్లండ్‌లో కొన్నాడు. ఈ దృశ్యం అట్లాంటిదే! వెనకాల రాళ్ళు, కొండలు - యుగయుగాలుగా నిలిచిన కొండల-ప్రాచీన బలం, స్థిరత్వం ఆమెశరీరానికి అమరత్వాన్ని ఆపాదించునట్లు - ఆమె ప్రకృతిలో ఒక సజీవ భాగం. చలనంలేని ఆ సౌందర్యాన్ని మనిషి దూరంగా ఆరాధించగలడుగాని తాకలేడు. స్వచ్ఛమైన కళతో పరిచయం పెరిగినకొద్దీ, యదార్థసంఘటన కళారూపాన్ని పొంది, స్వప్నం లాగ, స్పృశించలేనిదవుతుంది. కలని కెలికితే, కోటి తుంపరలుగా కదిలి కృశించి, కుంగి, వార్ధక్యంలో, మృత్యువులో మిళితమై, మరి కనబడదు. కాని శరీరంవున్నంతసేపూ తాకక తప్పదు. జీవితరంగంలో యీ పెనుగులాట తథ్యం. యదార్థ సౌందర్యాన్ని చూసి కలగంటాడా? కలలో చూసిన సౌందర్యాన్ని యథార్థజీవితంలో చూసి తనది చేసుకుంటాడా? జీవితంపై ప్రభావంలేని కళకి ప్రయోజనంలేదు. ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని రెండడుగులు వేశాడు. ఆమె దూరంగా లోతుకి వెళ్ళింది. సంధ్యలో వెలిగిన నీళ్ళకాంతి, వక్షంమీద పడి, మృదువైన చర్మంవెనుక రక్తాన్ని వెలిగించింది. అతను ముందుకు పడిపోయ్యాడు. చేతులు ఆమె మెడచుట్టూ పడ్డాయి. ముందుకు తోసేసింది. వెనక్కి పడ్డాడు. బండమీద కూర్చున్నాడు, ఆమెకేసిచూస్తూ. వెనక్కి తిరిగింది వేళ్ళతో నీళ్ళు చిమ్ముతోంది. వొంగినచెట్ల చిటారుకొమ్మల ఆకులు సంధ్యవెలుగులో ఎర్రగా మండుతూ, నీళ్ళల్లోపడ్డ నీడలు పచ్చగా, ఎర్రగా ఆమె శరీరాన్ని వెలిగిస్తున్నాయి. అది

మరుపురాని సౌందర్యానుభవం. సంధ్యని, వెన్నెలని, కొండ శిఖరాన్ని చూసి ఆనందించినట్లు, చూసి పొందినఆనందంతో తృప్తిపడకూడదు? సౌందర్యం మానవుణ్ణి యోగిగాచేస్తుంది. కాని తనలో మానవత్వమే, మళ్లా మనిషిగామార్చి వేస్తుంది. ఏదోశక్తి, స్వప్నంలో మెదిలిన కోరిక శరీరంలో ప్రజ్వరిల్లి అతన్ని ప్రాచీనశిప్రాగా ముందుకు నెట్టి, తపస్సునుండి కార్యానికి రగిల్చింది కార్యం. తపస్సు నాశన హేతువు యౌవనం నశింపుకి, ప్రాణి చావుకీ యీ ప్రాకులాట, ఈ వుబలాటం తనదిగా వుంచుకోవాలన్న ఈ వాంఛ కారణాలు కాబోలు! అనుకుంటూ ఆయాసం తీర్చుకుంటున్నాడు.

వర్మ నిలబడలేకపోతున్నాడు; నీళ్ళల్లోకూర్చుని ఆమె వాళ్లో పడిపోయ్యాడు చలిలో, అడవి కాలినట్లు, కొండ బ్రద్దలై నిప్పు వ్యాపించినట్లు ఆమెశరీరం అతని చేతుల్లో, బుగ్గలమీద కాలింది శరీరం కరిగినట్లు, ముద్దగా కాలినట్లు, నరాలు దోవ తెలినీ రక్తంతో తన్నుకులాడుతున్నాయి. గడ్డం కింద చెయ్యిపెట్టి ఒక్కతోపుతోసి ఒడ్డుకి వెళ్ళింది మూనా. పొదవెనుక వుంచిన తెల్లగుడ్డ తెచ్చి, మొహం తుడుచుకుని, వక్షంమీద కప్పుకుంది. తడికి రొమ్ముమీద వస్త్రంబిగిసింది. కూర్చుని లంగా నీళ్ళు పిండుతోంది. అతనూ వచ్చేశాడు. బనీను ఆరబెట్టుకుంటున్నాడు. ఒక్కసారి ఆకాశం నల్లమేఘాలతో చీకటైంది చివరి సూర్యకిరణాలు విరిగిన కత్తులలా మేఘాలవెనక అదృశ్యమైనాయి దట్టంగా నలుపునిపురించుకుంటూ, శిఖరాల్ని తన్నుకుంటూ, మేఘాలు విజృంభించి ఆకసమంతా వ్యాపిస్తున్నాయి.

మేఘాలకేసి చూపించింది మూనా. ఇద్దరూ చరచరా నడిచిపోతున్నారు. వెనక మేఘాలు, సుడిగాలి, వూడిన ఆకులు, విరిగిన కొమ్మలు, తాకిడికి జారుతున్న పిల్లరాళ్ళ ప్రవాహం, అడివి కీటకాల కోలాహం, మూనాశరీరంలోని వింతవాసన సుడిగుండంలా అతన్ని ముంచి వేస్తున్నాయి. నడవ లేకపోతున్నాడు. అతని చెయ్యిపుచ్చుకుని, పైకి లాక్కుని పోతోంది. మూడు పెద్దరాళ్ల మధ్య ఒక గుహాలోకి చేరుకు న్నారు. వర్మ ఆయాసం తీర్చుకుంటున్నాడు. కిందికిచూశాడు నదీప్రవాహం కనబడింది. కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి. అతనికి భయం సాక్షాత్కరించినట్లుగా వుంది. పాపంచేసినవాళ్లుఎత్తు నుండి క్రిందికి చూడలేరని ఏదో మానసిక శాస్త్ర పుస్తకంలో చదివాడు. కిందికిచూడలేని భయం అతన్ని అల్పుణ్ణిచేసింది. గాలికి పడిపోకుండా వుండేటందుకన్నట్లు ఆమె మెడ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. అతని నెత్తిమీద వున్న తేనెపట్టులో వేళ్ళు పెట్టింది మూనా. కంతలలో కెలికి రాణీయీగను లాగింది. మిగత తేనెటీగలన్నీ జుయ్యిమంటూ సుడిగాలిలా బైటపడి అతన్ని ఆవరించి, కవ్వించి కుట్టేస్తున్నాయి. వర్మ పరుగులు సాగించాడు. అతన్ని పాగాలా చుట్టాయి తేనెటీగలు; మూనా నవ్వుతూ వెనకాలవొస్తోంది. అతని జేబులోంచి అగ్గి పెట్టె తీసింది. చిదుగులతో మంటచేసింది. పొగని తననోట్లోకి తీసుకుని వాటిమీద వూదింది. వేళ్ళల్లోపట్టిన రాణీయీగను వాటిముందు ప్రదర్శించింది. దూరంగా తీసుకెళ్ళి కంతలో రాణీయీగను దాచింది. మిగత యీగలన్నీ వర్మని విడిచి, దానిచుట్టూ కంతల్లోకి పోయాయి.

మూనా తొందరగా నడవమని సంజ్ఞచేసింది. ఏదో పాట మొదలెట్టింది. ఆ పాట వికృతంగా భయంకరంగా వినిపించింది. ప్రకృతిలో ప్రాణి చనిపోయినప్పుడు, ప్రకృతంతా ఏడ్చినట్లు ధ్వనించింది. జీప్ కనబడటంలేదు, అతనికి దోవ తెలీడంలేదు. ఏదోతోవని ఎక్కడికో అడివిలోకి వచ్చేశారు. అన్నీ పెద్దపెద్దరాళ్లు, జుట్టు విరబోసుకుని, దయ్యాలకిమల్లే నల్లమ్రానుచెట్లు, గాలిలో దగ్గరగా జరిగి భేతాళనృత్యం సాగించాయి. ఆకాశంలో పిడుగులు ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. రాళ్ళు బ్రద్దలైనట్లు, శిఖరాలు కూలినట్లు, మెరుపులు ఒక్కసారిగా దట్టమైన చీకటిని చీలుస్తున్నాయి, ప్రకృతి గాయపడి, రక్తం కాలవలుగా ప్రవహిస్తున్నట్లు-మెరుపులు, వురుములు వాళ్ళని తరుముతున్నాయి. ఇంక అతను నడవలేదు. మరోగుహ, మరోమెరుపు, వురుము-అక్కడేవాలిపొయ్యాడు ఆమె బుజంమీాద తెల్లగుడ్డ తీసి అతనితలని కప్పింది.

క్షణంలో వర్షం ప్రారంభమైంది. రాతిబండలమధ్య వాళ్లున్నస్థలం కాస్తంత పొడిగా వుంది. బీటలలోంచి వర్షం ధారలా పడుతోంది—దిక్కుతెలీకుండా ఆకాశంలోనిర్మాణమైన ముళ్ళ కర్మాగారంలోంచి పడినట్లు నలుదిక్కులా దుయ్యబడుతోంది. అతని తువ్వాలు, ఆమె పైబట్ట రెండువైపులా బీటలలో బిగించి కట్టింది, అతనిచేతులు, కాళ్ళు అరచేతులతో వేడికోసం రాస్తోంది. వర్షం లోపలికొచ్చి పడుతోంది. ఆమె మూలకి జరుగుతోంది. అతను ఆమెకేసి జరుగుతున్నాడు. అతనితల ఆమెవొడిలో పడి, చేతులతో ఆమెమెడని పెనవేసుకుని దగ్గరగా వేడిని కాంక్షిస్తూ,

యింకా దగ్గరగా వొస్తున్నాడు. ఆమె మోకాళ్ళమీద కూర్చుని గోడని ఆనింది. అతను గోడకు అదిమి, పైకి ఎగబాగుతున్నాడు. వేళ్లు ఆమె పెదవులను వెదుకుతున్నాయి. ఒక చెయ్యి అతని గొంతుపైన వేసి, రెండో చేత్తో గోడని అనుకొని ఒక్కసారి పైకిలేచి నిలబడింది మూనా. అతనితల తటాలున కింద రాతిమీద పడింది 'అమ్మో' అన్నాడు. చిన్నగాయం తగిలింది రక్తం చుకుకుగా కారి వర్షంనీటిని ఎర్రగా మార్చింది.

వర్షం నిలిచింది. అతని తలకింద గుడ్డలు పెట్టింది. గాయాన్ని కడిగింది. లేచి బైటకు వెళ్ళింది. పదినిమిషాల్లో వర్మ బైటకు వొచ్చాడు, గాయం తడిమి చూసుకున్నాడు. అంతా కారుచీకటి. జేబులో అగ్గిపెట్టె తడిసి వెలగడంలేదు, సిగరెట్లు కాల్చాలని వుంది...అవి తడిసి విడిపోయ్యాయి. దోవ తెలియడంలేదు ఎటో పోతున్నాడు, మూనా ఏవో కేకలు వేసుకుంటూ వొచ్చింది. చెయ్యిపట్టుకుని నడిపించుకుంటూ తీసుకెడుతోంది. అక్కడంతా చదునుగా వుంది. ఒక బండ మీద కూర్చుని, అతనితల తొడమీద ఆనించి, తెచ్చిన ఆకులుపిండి రసం గాయానికి రాసి, ఆకులు పైనవుంచి గుడ్డ చించి కట్టుకట్టింది,

జీప్ నిలిచినచోటు దగ్గరలోనే వుంది. గంగడు కేక లేసుకుంటూ వొచ్చాడు ఇద్దరూ అతన్ని జీప్‌లోకి జేర వేశారు, అతను డ్రైవ్ చేసేస్థితిలో లేడు. గంగడు తడిసి, చలికి వొణికిపోతున్నాడు. మూనా, పావుగంటలో ముగ్గురు మను

షుల్ని తీసుకొచ్చింది. వారు జీప్ లాగుతూ తోసుకుంటూ వెడుతున్నారు ఆమె తన గుడిసెకి వెళ్ళింది.

జీప్ బంగళా చేరేప్పటికి రాత్రి పదకొండైంది. వర్మ అల్లాగే మంచంమీద వాలిపోయ్యాడు. గంగడు కాళ్ళూ, అవీ పడుతూ సపర్యలు చేస్తున్నాడు. వర్మ కళ్ళు తెరచి, లేచి కూర్చున్నాడు. బాగ్‌లోంచి సిగరెట్ పాకెట్ విప్పాడు. సోమయ్య, తమ్మయ్య వాగన్‌లో విశాఖపట్నం వెళ్ళిపోయ్యారట. వెళ్లేముందు భోజనం, వడ్డనసామాగ్రి, అన్నీ సిద్ధంచేసి వెళ్ళారు.

వర్మ ఆకలి తీర్చుకున్నాడు.

'ఎవర్రా ఆ పిల్ల?' అని అడిగాడు గంగణ్ని. నిద్ర మత్తులో వులిక్కిపడి లేచి కళ్ళునులుముకున్నాడు గంగడు

'నువ్వెరుగుదువా?' అని మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు.

'ఎరక్కేనండి — కొండజాతోళ్ళు తండ్రి లేడు. అవ్వుంది గుడిసికాడ. తనేమో ఇన్నాళ్ళూ తేనెతీసి అమ్ముతుండేది.'

'ఇన్నాళ్ళూ అంటె?'

'ఇప్పు డింక సచ్చితానందంగా వున్నారండి' అని మెల్లిగా అన్నాడు.

'ఉండటం అంటే?'

'ఆయన ఆమె ఎప్పుడూ తిరుగుతుంటారండి — నెలకు పదిరోజులమకాం ఆమె గుడిసెలోనే.'

'వాళ్ళ భాషేమిటి?'

'ఒరియా కాబోలునండి. కొండజాతోళ్ళభాష మన కర్థంకాదండి.'

'మరి సచ్చితానందాని కర్థమవుతుందా?'

'ఏమోనండి.'

వర్మ ఆలోచనలు కొత్తతోవతీశాయి. వాళ్ళిద్దర్నీ ఆ చల్లటి చెట్లనీడల్లో, సంధ్యవెలుగులో, పచ్చగడ్డిలో వెన్నెలక్రింద వూహించి, బాధపడటంలో వొక ఆనందం పొందాడు. హెన్రీమూర్, రోడిన్, ఎప్స్టీన్, రాయ్‌చౌదరి శిల్పాలను స్ఫురింపజేసే మూనా శరీరం, ఆ వింతగడ్డం, చిరిగిన లాల్చీ, దిగులుతో మూసుకునే నేత్రాలతో సచ్చితానందం పొందిన అనుభవం, అతనిలో కొంత ప్రవేశించినట్లయింది. వర్మ మనస్సు, ఉద్రేకాలు వుపశాంగి, నీరసించాయి; కాని శరీరం వాంఛతో విజృంభిస్తోంది. దిండ్లకింద చేతులు, తల దాచుకున్నాడు.

మరునాడు వర్మ నిద్రనుండి లేచేటప్పటికి ఏడు దాటింది. వసండువాలో కొచ్చి చూశాడు. దూరాన మంచులో మసగగా మెరిసే పర్వత శిఖరాలు, విషాద కన్యలు ఆరేసిన ఆకుపచ్చ చీరలా విశాలమైన బయళ్ళు, చుట్టూ పల్చని ముసుగులా ఆవరించిన మంచు, మంచుతుంపరలను ఇంద్రధనుస్సులుగా చీల్చిన సూర్యకిరణాలు, పరమాత్మ గీసి, ఫ్రేమ్‌తోసహా అమర్చి, ఆకాశంలో తగిల్చిన తైలచిత్రంలా వుంది ఆ దృశ్యం.

క్షవరం, స్నానం, కాఫీ ముగించి వర్మ ఒంటిగా జీప్‌లో నదివైపు బైలుదేరాడు. తొమ్మిదైంది నదికి చేరుకునేటప్ప

టికి. రాత్రివర్షానికి కాబోలు, నీరు వడిగా ప్రవహిస్తోంది, గట్లని కవ్విస్తూ, సుడిగుండంలో నాట్యంచేస్తూ. గట్లమీద పచ్చిక, రాళ్ళు, పూలచీరలా వున్నాయి జీప్ నిలిపి, రెండు ఫర్లాంగులు నడిచాడు వొంతెన కనిపించింది ఇంకా పూర్తి కాలేదు. మరో నాలుగైదుగులు మిగిలేవుంది, అవతలి వొడ్డుకు. అడ్డంగా రెండు మూడు దూలాలు పెద్దతాళ్ళతో కట్టబడి, మధ్యమధ్య పెద్దకర్రలునాటి, వాటిమీద అడ్డంగా మరికొన్ని కర్రలు అమర్చబడివున్నాయి. గట్లమీద బండలు, కొంచెం యిసక, దూలాలు, కర్రలు, గునపాలు, తాళ్ళు వున్నాయి.

వర్మ ఆగిపోయాడు. రాతిబండలమీదనీడలో, మూనా బుజాలపై తలఆనించి, సచ్చితానందం పడుకున్నాడు. ఆమె శరీరంలోనితీక్షణశక్తి కొంత విడి తనదగ్గరకొచ్చినట్లయింది. క్రితం సాయింత్రం, ఆమెచేష్టలు జ్ఞప్తికొచ్చాయి అతని చర్యలను ప్రబలంగా నిరసించింది ఎందుకు? అది కవ్వించ డమా? వేటకి రగల్చటమా? డబ్బాశా? సచ్చితానందం ప్రేమతో తృప్తిపడిన పాతివ్రత్యప్రకర్షా? కొండజాతి స్త్రీకి నీతి వుంటుందా? అదంతా నటన. ఋజువుచేసుకోడానికి నిశ్చయించుకొని బంగళాకు వొచ్చేశాడు వర్మ.

పదకొండింటికి ఒక వుత్తరంవ్రాసి సచ్చితానందాని కిమ్మని గంగణ్ణి పంపించాడు.

తనకి సర్వేనిమిత్తం కొన్నిపరికరాలు, పనిముట్లు కావాలి కాబట్టి, అతను వెంటనే మాచ్‌కండ్ వెళ్ళి వాటిని తీసుకురావాలని ఆజ్ఞాపిస్తూ వ్రాసిన ఉత్తరానికి సచ్చితానం

దం జవాబు మధ్యాహ్నం రెండింటికి పంపించాడు. తను మాచ్‌కండ్ అధికారుల ఉత్తర్వు ప్రకారం, నది ఎగువన కొన్ని కొలతలు పరిశోధనలూ జరపడానికి వెడుతున్నానని, మళ్ళా రాత్రికికాని తిరిగి రాలేననీ, అంచేత ఆ పని తాను చెయ్యలేనందుకు క్షమించమనీ, అతనుపంపినజాబులోఉంది.

వర్మకి కోపం దిగమింగినకొద్దీ తీవ్రమైపోతోంది. అతనివిషయం మాచ్‌కండ్ అధికారులతో చెప్పెయ్యడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆ వాంతెన పూర్తికావడానికి వీలు లేదు అది గట్టివాంతెన కాదు; పది ఒంది నడిస్తే కూలి పోతుంది దానివల్ల ప్రాణనష్టం కలుగుతుంది. దాన్ని పడ గొట్టాలి...ఏవేవో భయంకరమైన ఆలోచనలు. కాని నిజంగా అవి ఆలోచనలు కావని అతనికి తెలుసు ఆలోచన నుండి ఇంద్రియాలు పారిపోతూ పడుతున్న తికమకలవి. ఊహ ఆలోచనలేకుండా వొక్క-శరీరం వికసించి, వ్యాపించి, స్థాయి పడటం ఎంత గొప్ప అనుభవం! అదే సమాధి, అదే నిర్వా ణం. తను, తన నాగరికత కృత్రిమం. ఈ మస్తులు, వేషం, యీ భాష, భావాలు, ఆచారాలు, నియమాలు-అన్నీ అసహజం సహజమైన జీవితంకోసం ఎందరో యోగిపుంగ వులు సంఘాన్ని త్యజించారు.

కవులు ప్రకృతిలో ఏకాంతాన్ని కామించారు. వర్డ్స్‌వర్త్, షెల్లీ, తోరియో, టాల్‌స్టాయ్, విటమన్, వేమన్న అల్లా ఏకాంతంలో సజీవులయినవారే! దాన్ని వెదుకుతూ లారెన్సు ఎన్నో దేశాలు తిరిగాడు. చలంగారి హంపీకన్యల అన్వేషణ, చిత్రకారులు వాన్‌గో, గాగిన్‌ల

లంకా ప్రవాసం-యివన్నీ ఆలోచననుండి పారిపోవడానికి చేసిన ప్రయత్నాల ఫలితాలే!

సచ్చితానందం వొకప్పుడు దొంగతనం చేశాడు; సంఘంనుండి పారిపోయ్యాడు.

ఈ అడవిప్రదేశంలో దొంగెవరు? దొరెవరు?నిజాన్ని కొలిచే విలువలు లేవు. అబద్ధానికి వయస్సులేదు నియమాలు ఆచారాలు, పాపపుణ్యాలు, రాళ్లుగా, చెట్లుగా, నదులుగా, చిరస్థాయిగా మారిపోయ్యాయి, వాటికి వయస్సులేదు; పరిణామంలేదు అందులోవొకడైపోయ్యాడు సచ్చితానందం మూనాతోకలిసి, నగ్నంగా ఏడమ్-ఈవ్ లకిమల్లె. ఫలాలు, ఆకులు తింటూ, తేనె త్రాగుతూ, నదిలో ఆడుకుంటూ, చల్లటి నీడలమధ్య, గడ్డిలో ఆమె గుండెపై చెవిని ఆనించి, విశ్వం పరిభ్రమిస్తున్న నాదాన్ని, లయని వింటూ,ఆలోచనని ఆమె మెడలో పాతేసి, ఊహని ఆమెనడుంచుట్టూ తన చేతులతో కట్టేసి, ఋతువులతో మారుతున్న తృష్ణని ఆమె కనురెప్పలవెనక ముద్దులతో మూశపడేసి, ఆనందంతో భాషని వెదుకుతూ బైటపడిన నాలుకని ఆమె అధరంవెనక హత్యచేసి, నిశ్శబ్దంగా కాలాన్ని కామంతో బంధించి, వారి పునికే లోకానికి తెలేకుండా అనంతంలో లీనమైన ఆ వ్యక్తుల జీవితం వర్ణ్యకు కావాలి. కానీ, సాహసంలేదు; ఆ త్యాగం చెయ్యలేదు.

సంఘాన్ని విడిచిపెట్టి యేకాంతంలోకి పారిపోయిన వారు, నిజంగా అక్కడ ఆనందంపొంది, తృప్తిపడతారని విశ్వసించడం కష్టం. మహోపదిమంది నగ్నదంపతులు అరకు

లోయలో నివాసం యేర్పరుచుకుంటే, మళ్ళా అదొక చిన్న సమాజంగా తయారవుతుంది. అక్కడ స్పర్థలు, అసూయలు ద్వేషాలు, పగలు, రాజకీయాలు. అదొక తాత్కాలికానుభవంకాని జీవితపరమావధి కాకూడదు. పిళ్ళందరూ ధైర్యం, త్యాగం అనుకుంటున్నది, నిజానికి పిరికితనమూ, అసహాయతానూ.

తన కా ధైర్యంలేదన్న చైతన్యం వర్మని కార్యానికి పురిగొల్పింది. రెండైంది. స్నేహాలత, సామాన్లు సాయంత్రం ఐదు, ఆరుగంటలకికాని రారు. వొచ్చినా, రాత్రి యిక్కడే వుండి, మొర్నాడు వెళ్ళడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. భార్యని తనతోటే తీసుకురానందుకు తన్నుతాను అభినందించుకున్నాడు. స్నేహాలతమూర్తి ఊహలో మెదుల్తోంది. ఆమె సన్నంగా, నాజూకుగా, లతలావుండి, తననిఅల్లుకుంది. స్త్రీ అంటే 'ఒక ఎముక; పిడికిడి జుట్టు; గుడ్డపీలిక'...అని బర్న్సుకవి వర్ణన జ్ఞాపకానికొచ్చి నవ్వుకున్నాడు. అతని అరిచేతికింద గట్టిగా తగిలిన ఆమె బుజాల ఎముకలు స్మరణకొచ్చాయి.

గ్రహణంనాడు ఆమెతో సముద్రస్నానాని కెళ్ళిన ఘట్టం అతను మరిచిపోడు. నీళ్ళలోకి దిగగానే ఆ పల్చటి ఆకుపచ్చ చీర ఆమె తడిసిన శరీరాన్ని జంకించివేసి, అల్పమైన అవయవాల్ని ప్రదర్శించింది. నీటికి లుంగచుట్టుకుని, జుట్టంతా పిడికిటిలో అమరేటట్లుగా వుంది. నీటి బిందువులు బుజాల ఎముకవల్ల ఏర్పడిన ఒంపులో నిలిచిపొయ్యాయి. జూలు కత్తిరించిన గుఱ్ఱంలా, రెక్కలూడిన

పక్షిలా, ఎండిన కాలువలా—ఎల్లాగో ఐపోయింది. నడుం లోతు నీళ్ళే—పెద్ద కెరటం అతన్ని లోపలికి గెంటింది. చెయ్యి పైకెత్తి పట్టుకోమని సంజ్ఞలు చేస్తున్నాడు. ఆమె గమనించలేదు. తను యిసకలోకి వెళ్ళింది. కూసం విడిచిన పాములా మరో కెరటం ముందుకు తోసింది. తనూ బైటపడ్డాడు. చీకట్లో అర్ధరాత్రి; 'ఫిఫ్త్ ఎవెన్యూ' పరిమళంలో, వారు చేసుకున్న ప్రేమ ప్రమాణాల విలువ ఎంతటిదో అతనికి తెలిసొచ్చింది. అతనికి నీళ్ళంటే ఎంత భయమో, ఆమెతో నిజం చెప్పడం కూడా అంత భయం. ఆ రాత్రికూడా సిగరెట్ పొగ వొదుల్తూ, మళ్ళా ప్రమాణాలు. తెచ్చిపెట్టుకున్న ఉద్రేకంలోని పల్చటి కన్నీరు—అంతా అందమైన భ్రమ! మూడైంది. అప్రయత్నంగా జీప్ వద్దకు నడిచివెళ్ళాడు. లోపలికి ఎక్కాడు. అతని వూహాలో వెన్నెల నక్షత్రాలు కదుల్తున్నాయి...నక్షత్రాల కేసి టెలిస్కోపులోంచి చూస్తూన్న సచ్చిదానందం సాటర్న్ గ్రహంచుట్టూ వున్న 'రింగ్స్' ఆ టెలిస్కోపులో కనిపిస్తాయి. దిగ్భ్రమగొల్పే ఆ వింత దృశ్యాన్ని 'మూనా' ని చూడమంటాడు. జ్యూపిటర్ గ్రహంచుట్టూ తిరిగే చిన్న గ్రహాల నీడలు, అందులోంచి కనిపిస్తాయి. విశ్వం నీలిపమిటలో దాచుకున్న వింతలన్నిటినీ చూస్తా డతను. చూసి సాధించే దేమిటి? వొంతెన కట్టడానికీ, ఖగోళశాస్త్రానికీ ఏ సంబంధమూ లేదు. కాని ఎందుకు అట్లా చూడటం? చెట్టు కొమ్మమీద కూర్చుని, సంధ్యవేళ పశ్చిమ ఆకాశం కేసి చూస్తూ కూర్చున్న సచ్చిదానందం, అతని బుజంమీద తల ఆనించి నగ్నంగా కూర్చుని వీనస్ కేసి చూస్తున్న 'మూనా'

అరకు లోయలో వొకదానిచుట్టూ వొకటి తిరుగుతూ వుండే గోళాలు...'టెలిస్కోపిక్ బైనరీస్'...టెలిస్కోప్‌లోంచితప్ప కనుపించవు. అతని ఊహ టెలిస్కోప్‌లా ఆ దృశ్యాల రహస్యాన్ని బైటపెడుతోంది. పాతపత్రికలో ఆనెలలో ఆకాశం తీరును వర్ణించే పటాలు. వ్యాసం చూశాడు. అతనికేమీ బోధపడలేదు. వీనస్ పశ్చిమఆకాశంలో, సూర్యాస్తమయం అవగానే, ఎక్కువ కాంతివంతంగా మెరిసి, అరగంటలో మాయమవుతుందట.

జీప్ నడుస్తోంది. అత నెక్కడికి వెడుతున్నాడు? జీప్‌లో ఆకాశంలోకి ఎగిరి, కొన్నికోట్ల సంవత్సరాలు అనంతంలో తిరిగితే చివరికి యిదేస్థానానికి చేసుకుంటాడు విశ్వం అనంతం కాదుట. దానికి పరిమితి వుందట. స్థలం—తనవైపుకే వొంకర తిరిగివుందట-తను ఎక్కడికీ వెళ్ళలేడు. తిరిగి యిక్కడికే రావాలి!

ఎక్కడి కొచ్చాడు తను ?

వొంతెన సమీపంలో కొచ్చాడు.జీప్‌నిల్చిపోయింది. దిగువున లోయలో నది నడిగా ప్రవహిస్తోంది. నీటివడికి వొంతెన తెగలేదు. ఆ వొంతెన ప్రయోజనం ఏమిటి? ఎవరి అవసరాలకు వారు తలోవంతెన స్వయంగా వేసుకుంటే ప్రభుత్వం ఎందుకు?పథకాలెందుకు? 'మూనా' ఒరియాపిల్ల. ఆ వంతెన వేస్తే, ఒరిస్సాప్రాంతం పనివాళ్ళంతా ఝుటొచ్చి పనులు సంపాదించుకుంటారు. మూనా బంధుకోటికి పనికల్పించడంతప్ప వేరే ప్రయోజనం ఏముంది? దానివల్ల నష్టం కూడా వుంది. ఇటువారు అటూ, అటువారు యిటూ వెళ్ళి

వలస లేర్పరుచుకుంటారు. దానితో తగాదాలు బయలుదేరు తాయి. అంతేకాదు. ఒక్కసారిగా దానిమీద నో యాభై మంది నడిచారో - అది కూలి అంతా నీటిపాలవుతారు. ప్రాణనష్టం కలుగుతుంది.

వొంటిన చేకువలో, కొండమీదికి ఒచ్చేశాడు వర్మ.

కాస్తదూరంలో మరో ఎత్తుకొండవుంది. దాని శిఖ రానికి తిన్నగా దిగువన వొంతేన వుంది. అతని కొక భావం స్ఫురించింది. గబగబ ఆ కొండమీదికి వెళ్లాడు. నాలుగైంది- నలువైపులా చూశాడు. ఎవ్వరూ జనంలేరు. కొండమీద పెద్దపెద్ద బండలు వొరిగి, కదిపితే జారేకోణాలమీద నిల బడి వున్నాయి. ఏడెనిమిది పెద్దవి, చిన్నవి కనిపించాయి; ఒకదాన్ని కదిపి చూశాడు, చాలా పెద్దది. అది కదల్లేదు. దాని ముందుగా కొంచెం ఎత్తని నాలుగైదు చిన్న బండ లున్నాయి.

ఇంగ్లీషు సినిమాలలో దృశ్యాలు జ్ఞప్తికొచ్చాయి. నాజూకు, నాగరికత—సహజమైన శక్తుల్ని, 'కసిని', వుద్రే కాన్ని నుసుగుపరుస్తున్నాయి. కాని ఆ ప్రచండశక్తులు ఎప్పుడో వొకప్పుడు బైటపడక మానవు. అస లందుకే యుద్ధాలు. ప్రజలలో దాగిన 'తృష్ణ' 'కసి', 'పగ' పోటీపడ టం—మొదలైన ఆదిమానవుల వుద్రేకాలు బైటపడేటం దుకే, కుస్తీపట్లు, 'బాక్సింగ్' మొదలైన వినోదాలు పాశ్చాత్య దేశాలలో ప్రబలాయి. టార్జాన్ చిత్రాలంటే అందుకే ప్రేక్షకుల కంత మోజు. 'హెమింగ్ వే' యీరకం తన్నుకునే, గుద్దుకునే కథలు వ్రాశాడు — ఆ రచనలు

వుత్తమ సాహిత్యం అంటున్నారు. లారెన్సు నవలలో నాయికా నాయకలు తిట్టుకుంటారు. తన్నుకుంటారు. హింసించుకుంటారు. రక్తంతో వినోదిస్తారు. లారెన్సును, సారస్వత గురువుగా పూజిస్తున్నారు. మన దేశంలో వీటికి స్థానం లేదు.---ఇక్కడంతా శాంతి, మృదుత్వం, దయ, క్షమ, ఔదార్యం. భక్తి. పాతివ్రత్యం, త్యాగం మొదలైన విలువలు, యీ ప్రాచీనశక్తుల భేతాళనృత్యానికి తయారుచేసిన వేదిక; కూలిపోకుండా వుంటుందా?

చిన్న బండలని బలంఅంతా వుపయోగించి, వర్మ వరసగా తోసేశాడు. అవి వెళ్ళి ఆ పెద్దబండలు మూడింటినీ కదిపాయి. అన్నీ కలిసి కిందకి నదిలో శబ్దంచేస్తూ పడ్డాయి. రెండుమాత్రం నంతెన మొగలో పడి నాలుగైదు గజాలమేర వాంతెన కర్రలని కూల్చివేశాయి ప్రకృతి హృదయం పగిలినట్లు పెద్దశబ్దం. మరుక్షణం ప్రకృతి ఆశ్చర్యంతో వూపిరి బిగబట్టినట్లు నిశ్శబ్దం.

ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుని వొక స్త్రీకంఠం వినబడింది. మూనా పాడుతున్న వికృతమైన, విషాదకంఠం అది. ముచ్చెనుట్లు పోసేశాయి. అగ్గిపుల్లని నోట్లోపెట్టుకుని, సిగరెట్టుని అగ్గిపుల్లగా రాస్తున్నాడు ఆ కంఠం వల్లకాటిలో వేసిన కేక ప్రతిధ్వనిలా ధ్వనించింది. తనని రమ్మంటోంది. వెడుతున్నాడు. దిగుతున్నాడు. కిందికి—యింకా కిందికి.

ఆ కంఠంవైపు దిగుతున్నాడు. పాట దగ్గరకొచ్చింది. ఎదురుగా మూనా. గడ్డిపూలు రెండుచేతులకు . గాజులుగా

అమర్చింది - ఎర్రపూలు చిక్కుజుట్టులో బిగించింది. ఎర్రటి పరికిణినిండా, చిరుగులు అతుకులు. నవ్వింది.

వర్మ సిగరెట్ పైకి తీశాడు. నీళ్ళల్లో కాళ్ళుపెట్టి వొడ్డునకూర్చుంది. ఏదో అంటోంది. నీళ్ళల్లోకి రమ్మనా? నీళ్లు బురదగా, వడిగా వున్నాయి. ,అతను దిగదల్చుకోలేదు. సిగరెట్టు ముట్టించాడు. అతనువొదిలినపొగను, తను వూదుతూ పీలుస్తోంది. పర్సులోంచి పదిరూపాయలనోటు తీశాడు ఆమె కళ్ళు సంతోషంతో మెరిశాయి దగ్గరగా చూడ్డానికి వొంగింది. బుజంమీదిగుడ్డ జారినప్పుడు సంధ్యవెలుగులో రొమ్ముల నీడలు గుండ్రంగా రాతిబండమీద పడుతున్నాయి. రెండు చేతులూ ఆమె బుజాన వుంచాడు. కిందికిజారుతున్న అతని వేళ్ళని తొలగించి, తన చేతులలో బిగించి అతన్ని లేవ తీసింది. నోటు తీసుకుని పరికిణిలో మడిచింది.

వర్మకి ధైర్యం పెరిగింది—లేచాడు ఆమె నడుస్తూంది—తనూనడుస్తున్నాడు. పరుగెడుతూంది; తనూ పరుగెడుతున్నాడు.సంధ్య పడమటి ఆకాశంలో కరిగి, ఊహగా మాసుతోంది. నీడలు పడడంలేదు; సన్నటి చందమామ నీటిలో ప్రతిబింబించుటలేదు. చందమామ ప్రక్క వొక నక్షత్రం, పడమటి ఆకాశంలో మరోనక్షత్రం కనబడుతున్నాయి.

వొంతెన దగ్గర కొచ్చేశారు. ఆమె వొంతెనమీదకు నడిచింది. అతన్ని రమ్మంది. వొచ్చాడు. కింద నీటి వడికి తన తల తిరుగుతోంది. అతన్ని పట్టుగుంది. మెడచుట్టూ చేతులువేసి దగ్గరకులాక్కుని, బుగ్గ, గడ్డం గిల్లుతూ,

లోతుగా కళ్ళలోకిచూసి విరగబడి నవ్వింది. ఏదో అంటోంది. వర్మ శరీరం పట్టుతప్పి, ఉద్రేకంతో వూగిపోతోంది. ఆమెను గట్టిగా కౌగలించుకున్నాడు. అతని పెదవులు ఆమె మొహాన్ని తడుముతున్నాయి. గుండెమీద గుప్పిడి బిగించి, వొక్క వూపుతో ముందుకు తోసేసింది. వర్మ నీళ్ళలోపడి కొట్టుకు పోతున్నాడు.

కేకలు వేస్తూ, మునుగుతూ, తేలుతూ, చెయ్యి పైకి విసరి వేస్తూ కొట్టుకుపోతున్నాడు. కేకలు తగ్గాయి. నీళ్ళు మింగుతూ శబ్దాలుచేస్తున్నాడు. పదడుగులు, పదిహేనడుగులు, ఇరవై — వెళ్ళిపోతున్నాడు; వొడ్డునున్న ఏదో రాతి బండ కాసేపు కాలికితగిలి నిలబడినా, పట్టుదొరక్క మళ్ళా కొట్టుకుపోతున్నాడు. ముప్ఫై నలభై అడుగులు — వెళ్ళి పోతున్నాడు. చేతులు నీళ్ళపైకి రావడం తగ్గుతోంది. శబ్దం సన్నగిలుతోంది. నది మలుపులో, వొడ్డున సచ్చిదానందం చూశాడు. సైకిలు చెట్టుకు ఆనించి, లాల్చీ తీసేసి, డ్రాయరుతో, చేతిలో టెలిస్కోప్‌తో సహా, నీళ్ళలోకి దూకేశాడు. టెలిస్కోప్ వర్మచేతికితగిలి, దాన్ని గట్టిగా రెండు చేతులతో పట్టుకున్నాడు. సచ్చిదానందం టెలిస్కోపు పట్టు వొదలకుండా, వొక చేతితో వర్మ మొహాన్ని పైకి నెట్టుతూ, వొడ్డుకి చేరవేశాడు.

సంధ్యకరిగి చీకటి అలుముకుంటోంది. వొడ్డున పడిన వర్మకి ప్రథమచికిత్సచేశాడు. నీళ్ళు తాగేసరికి వర్మ నిస్త్రాణగా కళ్ళుమూసుకుని పడుకున్నాడు. ఒడ్డున పొదల వెనక

కీటకాలు చెలరేగాయి, అడవి కూసినట్లుగా. మందమైన ఆకులు రాలుతున్నాయి,

సచ్చితానందం వొళ్ళు క్షణంలో ఆరిపోయింది. వెనక్కి చూశాడు. మూనా దూరంగా నిలబడివుంది. ఆమె కేసి నడిచాడు. అతని విడిచిన దుస్తులు ఆమెదగ్గరున్నాయి. ఒడ్డున కూర్చున్నాడు. మూనా తల తుడుస్తోంది. కణతలు నొక్కుతోంది. లంగా సర్దుకోడంలో, నోటు బయటపడింది. అతని కిచ్చింది. ఏదో మాట్లాడింది. అతను బట్టలు వేసుకు న్నాడు. ఆమె సైకిల్ తీసుకొని నడుస్తోంది. అతను మెల్లగా నడుస్తూ టెలిస్కోప్‌లోంచి చూస్తున్నాడు. పశ్చిమ ఆకా శంలో ఎరుపు చిక్కనై నలుపైంది. 'వీనస్—' పెద్దగా మెరుస్తోంది. భూమి అంచు నిశీథిముసుగులా కమ్మేసింది. వర్మదగ్గరకు చేరుకున్నారు. అతని పంట్లాంజేబులో పర్సు తీసి, అందులో నోటుపెట్టి, ఆజేబులోనే వుంచాడు. మళ్లా నడుస్తున్నారు. రోడ్డుమీదికి వొచ్చేశాడు. దూరంగా అతని కేసి వొక వేగన్ వొస్తోంది. సంజ్ఞలతో దాన్ని నిలిపాడు. అందులోనుంచి సోమయ్య దిగాడు. అతని వెనకాల వర్మ భార్య స్నేహలత దిగింది. చలికి కాబోలు! ఆమె కొంగుని జుట్టుమీద, చెవులమీద కప్పుకుంది. ఆమెని అక్కడే వుండ మని, సోమయ్యని డ్రైవర్‌ని తీసుకొని వర్మదగ్గరి కొచ్చాడు. ముగ్గురూ సాయంపట్టి, అతన్ని వేగన్‌లోకి చేరవేశారు. ధ్వనికి ప్రశాంతత మైలబడుతుందేమో నన్నట్లు, ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. దూరంగా నది మూలుగు, కీటకాలరొద,

శిఖరాలపై వికృతంగా బండలు, వాటిమధ్య 'వీనస్' వెలుగు-జబ్బుచేసిన పరమాత్మ అరకులోయలో అడుగుపెట్టినట్లు, శూన్యం సజీవమైన క్షణాలు గడిచాయి.

వేగన్‌లో చిన్నిదీపంవెలుగులో వర్మ కళ్ళు తెరిచాడు. చుట్టూ చూశాడు. భార్య మొహం చూసి నీరసంగా నవ్వాడు.

'అసలేం జరిగింది?' అని అడిగింది స్నేహలత, ఏ ఒకర్నీ సంబోధించకుండా. విశ్వంచేసిన కడసారి గానానికి శ్రుతిలా ఆ కంఠం అసహజంగా వినబడింది.

వర్మ మాట్లాడబోయాడు. వద్దని సంజ్ఞ చేసి సచ్చితానందం ఆ ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పాడు.

'ఏంలేదండీ-నేను సర్వేపూర్తిచేసుకుని, రోజూలాగే నదిమధ్యగా వొంగిన ఆ చెట్టుకొమ్మమీద కూర్చుని, 'వీనస్' గ్రహం కనిపిస్తుందేమోనని టెలిస్కోప్‌లో చూస్తున్నాను. పట్టుజారి నీళ్ళలో పడిపొయ్యాను. ఒడ్డునవస్తున్న వర్మగారు నన్నుచూసి నీళ్ళలోకి దూకి, ఇద్దరం ఒడ్డుకు చేరడంలో నీళ్ళు తాగేశారు.'

వర్మ కళ్లు తెరిచి జాలిగా అతనికేసి చూశాడు. చెయ్యి పైకితీసి అతని భుజంమీద వుంచాడు. యేదో మాట్లాడబొయ్యాడు. సోమయ్యకి దగ్గరగారమ్మని సంజ్ఞచేసి, అతని చెవులో ఏదో చెప్పాడు. 'మీరు విశ్రాంతిగా పడు

కోండి. ఒంతెన గురించి ఆదుర్దాపడకండి. ఆ పనికి మీ రెందుకు? మే మందరం పూర్తిచేస్తాంగా' అన్నాడు సోమయ్య.

వేగస్ బంగళా కేసి నడుస్తోంది. స్నేహలత వీనస్ కేసి చూసింది. తన భర్తకి యీదడం రాదనీ, నీళ్ళంటే భయమనీ ఆమెకుతప్ప ఎవ్వరికీ తెలియదు. ఈరహస్యం ఎవ్వరితో చెప్పనులే అన్నట్లు 'వీనస్' శిఖరం వెనుక లోయలో, భూమిఅంచు వెనక దిగి అంతర్ధానమైంది. కూలినశిఖరంగా అరుకులోయ చీకటి సౌందర్యం ముసుగులా పైకి లాక్కొని పరుంది.